

หลวงสิทธิ นายเวร ผู้ภักดีเป็นศรีสุริยวงศ์ของแผ่นดิน

บุคคลสำคัญในรัชกาลที่ 5 นั้น ทุกคนรู้จัก สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในรัชกาลที่ 5 เป็นอย่างดี อาทิตย์นี้จึงขอตามรอยถึงคุณูปการของมหาบุรุษต้นแบบผู้มีความสำคัญยิ่ง เมื่อครั้งยังรับราชการเป็นหลวงสิทธิ นายเวร ในแผ่นดินรัชกาลที่ 3 บุคคลผู้นี้เป็นบุตรชายคนใหญ่ของสมเด็จพระยามหาประยูรวงศ์ (ดิศ) กับท่านผู้หญิงจันท์ ได้เข้าถวายตัว เป็น นายไชยขรรค์ มหาดเล็กในรัชกาลที่ 2 และได้ช่วยทำงานด้านพระคลังและกรมท่าอยู่กับบิดาจนมีความรู้ความสามารถจนมีความชอบเป็นหลวงสิทธิ นายเวร โดยช่วยเหลือบิดาในด้านทหารเรือ

ด้วยเหตุที่เป็นคนหนุ่มหัวสมัยใหม่จึงสนใจเรียนรู้ในวิทยาการใหม่ๆ กับชาวตะวันตก ซึ่งได้เรียนวิธีการต่อกำปั่นแบบใหม่ จนเป็นที่ยกย่องว่าเป็น นายช่างไทยที่สามารถต่อเรือแบบฝรั่งได้สำเร็จเป็นคนแรก เรือลำแรกนั้นได้น้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ซึ่งพระองค์ได้พระราชทานชื่อว่า "เรือแก้วกลางสมุทร" ด้วยความเชี่ยวชาญในเรื่องการค้าขายกับต่างประเทศ และการต่อเรือรบกับเรือหลวงออกค้าขายทางทะเล ทำให้ประเทศมีรายได้จากการค้าขายนั้น ทำให้ในรัชกาลสามารถเก็บเป็นเงิน ถูกลงแดงสำรองใน

พระคลังข้างที่ ซึ่งภายหลังสมัยรัชกาลที่ 5 ได้นำเงินถุงแดงออกใช้ในกรณี
เกิดเหตุการณ์วิกฤติ ปากน้ำเมือ ร.ศ.112

ด้วยคุณูปการต่อความทันสมัยเป็นผู้ฝึกฝนใจศึกษาศิลปวิทยา
ของตะวันตกมาจากการช่วยบิดาดูแลกรมท่าและชาวต่างชาตินั้น ทำให้มี
ความรู้ด้านภาษาจนเจรจาความได้เป็นอย่างดีและได้ช่วยเหลือสนับสนุน
พวกมิชชันนารีที่เข้ามาตั้งแต่รัชกาลที่ 3 เป็นอย่างดีนั้น บุตรชายของ
สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก (ดิศ) ผู้นี้ จึงมีความชอบในราชการมี
บรรดาศักดิ์สูงขึ้นตามลำดับจากนายไชยขรรค์ เป็นหลวงสิทธิไชยเวร
เป็นจมีนไวยวรรณภักดีศรีสุริยวงศ์ เพียง คนเดียว และพระยาศรีสุริ
ยวงศ์ ตามลำดับ

โดยเฉพาะพระยาศรีสุริยวงศ์ นั้นได้รับราชการด้านการทหาร
สนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3
ด้วยพระองค์ทรงมี พระราชดำริให้ทำการจัดกรมทหารแบบยุโรปขึ้น จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พระยา ศรีสุริยวงศ์ ควบคุมบังคับ
บัญชาทหารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เรียกว่า "ทหารอย่างยุโรป" ซึ่งมีการจัดตั้ง
โรงทหารอยู่ที่บ้านพระยาศรีสุริยวงศ์ โดยมีสนามฝึกหัดทหารอยู่ข้าง
วัดบุปผาราม

ต่อมาในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาล
ที่ 4 พระยาศรีสุริยวงศ์ ได้รับมอบหมายให้ทำการจัดเลกหมู่ทหารฝึกหัด
ยุทธวิธีแบบตะวันตกเพิ่มขึ้น ประกอบการใช้เรือสำเภาค้าขายและทำการ
สงครามได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบเรือรบ พระยาศรีสุริยวงศ์ ซึ่งมีความรู้

ด้านการต่อเรือมาแต่รัชกาลที่ 3 นั้น จึงได้ทำการต่อเรือกลไฟ ให้เป็นเรือรบและต่อเรือพาหนะของหลวง เพิ่มขึ้นอีกหลายลำ เช่น เรือระบิลบัวแก้ว เรือ แคลิโดเนีย ครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้า เจ้าอยู่หัวนั้น ทรงเป็นผู้บัญชาการทหารเรือวังหน้า ใน พ.ศ.2394-พ.ศ.2408 พร้อมกับทรงแต่งตั้ง ให้พระยาศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้บัญชาการทหารเรือ วังหลวงคนแรกใน พ.ศ.2394-พ.ศ.2412 และเลื่อน ตำแหน่งเป็นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ สมุหกลาโหม

จากการที่เซอร์จอห์น เบาว์ริง เข้ามาทำสนธิสัญญาสัมพันธไมตรีกับประเทศสยามใน รัชกาลที่ 4 นั้น พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ได้เป็นข้าหลวง 1 ใน 5 คน ที่ทรงแต่งตั้ง ให้เป็นที่ปรึกษาข้อสัญญากับเซอร์จอห์น เบาว์ริง ในการทำสนธิสัญญาให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ได้เป็นผู้แทนฝ่ายสยามในการทำสนธิสัญญาลักษณะเดียวกันกับนานาประเทศด้วย อีกทั้งยังได้รับให้เป็นแม่กองในการขุดคลอง สร้างถนน และอาคารหลายแห่ง ในตอนปลายรัชกาลที่ 4 จนทำให้ประเทศมีความทันสมัยอย่างชาว ต่างประเทศ สมกับราชทินนามที่บุคคลผู้นี้ได้รับ มาแต่แรกว่า "ภักดีศรีสุริยวงศ์" เป็นคนเดียวที่เป็น "ศรีสุริยวงศ์ของแผ่นดิน" มาทุกรัฐกาล

ที่มา : พลาตีย์ สิทธิธัญกิจ.(12 ตุลาคม 2557). *หลวงสิทธิ นายเวร ผู้ภักดีเป็นศรีสุริยวงศ์ของแผ่นดิน*. แนวหน้า.13,19.